

ถ้าเราศึกษาประวัติศาสตร์ศิลปะเรื่อยมานับตั้งแต่ศิลปะสมัยโบราณ เมื่อถึงศตวรรษที่ 19 เรา จะพบกับความเคลื่อนไหวครั้งใหญ่ที่ไม่เคยปรากฏมาก่อน จากสมัยที่รูปแบบหนึ่ง ๆ เคยยืนยงอยู่เป็น ศตวรรษ ๆ หรือครึ่งก่อนศตวรรษ มาถึงสมัยที่รูปแบบทางศิลปะเปลี่ยนแปลงไป โดยที่แทบจะสังเกต ได้เป็นที่ละลึบ ๆ ปีไปเลยก็เดียว

ศตวรรษที่ 19 จึงมั่งคั่งด้วยจิตรกรที่มีบุคลิกลักษณะต่าง ๆ กัน สร้างสรรค์งานศิลปะออกมา ให้ปรากฏประจักษ์ช่วยกันร้อยมาลัยใส่บุปผชาติหลากกลีบหลากสีเข้าไว้ในพวงเดียวกัน นับว่าเป็นศต- วรรษที่มีชีวิตชีวาน่าพิสมัย โดยเฉพาะอย่างยิ่งครึ่งหลังของศตวรรษนั้นเป็นเวลา ศิลปินกล้าลุกขึ้นมา ทำทลายบทกำหนดและแนวความคิดความเชื่อที่สืบทอดกันมาช้านาน โดยมีภาวะแวดล้อมช่วยสนับสนุน อยู่ นั่นก็คือระบอบการปกครองที่สามัญชนมีสิทธิเสรีภาพผดกับศตวรรษที่ผ่านมา อีกทั้งวิทยาการ ความก้าวหน้าต่าง ๆ ก็เอื้ออำนวยให้ทำในสิ่งที่แปลกใหม่ได้ จิตรกรเหล่านี้บุกเบิกแผ้วถางทางให้ แก่งานจิตรกรรมสมัยใหม่ในศตวรรษถัดไป ทั้งในด้านรูปแบบและแนวความคิดอิสระ แล้วในที่สุด ลักษณะความแตกต่างกันของศิลปินแต่ละคนนี้ก็ดำเนินมาถึงจุดสูงสุดในสมัยปัจจุบัน

งานศิลปะทุกชั้นย่อมมีผู้ทำ นั่นก็คือศิลปิน หนทางหนึ่งที่จะนำไปสู่ความเข้าใจในการดูงาน ศิลปะก็คือการได้รู้เรื่องราวของผู้ทำงาน ดังนั้น ข้าพเจ้าจึงได้รวบรวมประวัติของจิตรกร เฉพาะแต่คน สำคัญ ๆ ซึ่งเป็นที่รู้จักกันดีในวงการศิลปะตะวันตก ด้วยความมุ่งหมายเพื่อประโยชน์ทางการศึกษา ค้นคว้าในเรื่องงานศิลปะของเขาเฉพาะจุดที่สำคัญ ๆ โดยถ้วนทั้งศตวรรษ

ผู้อ่านจะได้พื้นฐานความเข้าใจในสาระสำคัญ ๆ แต่การที่จะบรรยายทุกสิ่งอย่างถึถ้วนนั้นย่อม สู้วิสัยที่จะกระทำได้ ในหนังสือเล่มนี้จึงมีหลายจุดที่ยังไม่จบในตัวเอง หากแต่ว่าสามารถจะใช้เป็น กุญแจไขเปิดไปสู่ความรู้ใหม่ ๆ ได้อีกมากมาย

เนื่องจากศิลปินคนสำคัญ ๆ ส่วนใหญ่ในศตวรรษนี้เป็นชาวฝรั่งเศส และสิ่งต่าง ๆ ก็เกิดขึ้น ในประเทศฝรั่งเศสแทบทั้งสิ้น จึงมีชื่อออกสำเนียงฝรั่งเศสอยู่ทั่วไป และเพื่อให้ผู้อ่านเกิดความเข้าใจ ในเรื่องราวที่อ่านพบในภาค “จิตรกร” ดิฉัน จึงได้มี “ภาคผนวก” เพื่อเป็นอรรถาธิบายรูปแบบ และกลุ่มศิลปะตลอดศตวรรษที่ 19 รวมทั้งคำศัพท์เฉพาะ ศิลปิน นักประพันธ์ สถานที่ และ อิทธิพลที่เกี่ยวข้อง

สำหรับชื่อภาพนั้นจะปรากฏเป็นภาษาอังกฤษ เพื่อให้ได้อรรถรสเดิม และได้ประโยชน์ทางการค้นคว้า โดยผู้เรียบเรียงจะแปลเป็นไทยเฉพาะในกรณีที่สมควรเท่านั้น ส่วนชื่อสถานที่และบุคคลที่มีความหมายต่อเนื้อหาหน่อย จะขอใช้ภาษาไทยเพื่อให้การอ่านราบรื่นขึ้น

ข้าพเจ้าหวังว่าหนังสือเล่มนี้จะเป็นประโยชน์พอสมควรสำหรับนักศึกษาวิชาวิจิตรศิลป์ และเป็นประโยชน์มากสำหรับนักศึกษาวิชาประวัติศาสตร์ศิลปะ ในอันที่จะใช้เป็นหลักฐานค้นคว้าต่อไป

วิวัรรณ มณี